
HEGYVIDÉKI IGEHIRDETÉSEK

ÉLÜNK, HA TI ERŐSEK VAGYTOK!

1Thesszalonikai levél 3,8

2019. NOVEMBER 17

IGEHIRDETŐ: SZABÓ ISTVÁN

Lekció: Máté evangéliuma 7,13-21

Imádkozzunk: Magasztalunk, mennyei Atyánk, hogy mi is a Te nyájadnak juhái lehetünk, hogy elhívtál, Jézus Krisztus által megváltottál, és szent néped közösségébe fölveltél. Köszönjük, hogy minden áldásoddal, életünk bőségével és gazdagságával, betegségekből való gyógyulással, gyászban elnyert vigasztalással, kilátástalan helyzetünkben világosságoddal, egyszóval minden jó és tökéletes adománnyal, mely Tőled van, arra buzdítasz és bátorítasz, hogy hűségesen, állhatatosan, kitartó igyekezettel maradjunk azon az úton, mely kegyelmed királyi székéhez vezet, igyekezve hivatásunkat betölteni, Krisztushoz hűségesek lenni, hogy majd a boldog színről-színre látásban Veled együtt lehessünk. Bocsásd meg, hogy gyakran eltévelyedezünk, önfejük vagyunk, magunk útján járunk, és kevelységből szent törvényedet megtagadók, restségből a szent életet kerülők, gyávaságból pedig igazságtól elfordulók vagyunk. Kérünk, bocsáss meg nekünk, oldozz föl, hozz vissza nyájad közösségébe, és táplálj élő Igéddel, erősíts Szentleked hatalmával, mai istentiszteletünkön is. Jézus Krisztusért, hűséges Urunkért kérünk, hallgasd meg könyörgésünket. Ámen

Textus: Immár élünk, ha ti erősen megálltok az Úrban (1Thesszalonikai levél 3,8)

Szeretett gyülekezet, kedves testvérek! Szép sorok ezek: „szinte megelevenedünk, hogy ha ti erősek vagytok az Úrban.” Annyira szép szavak ezek, hogy gyakran át is siklunk fölöttük, mert egyébként is átsiklunk az ilyen szavak fölött, például, amikor gratulálunk valakinek, így: milyen boldog vagyok, hogy boldog vagy! nekem is óriási kitüntetés, hogy téged kitüntettek! az én fantasztikus sikerem a te sikered is! Igen, ezek kedve, udvarias, gratuláló szavak, de kimondva hamar megyünk is tovább. Mégis, ma álljunk meg itt! A különböző Biblia-fordítások különböző módon fordítják. Csak néhányat, hadd idézzek; az egyik így fordítja: élünk, ha ti állhatatosak vagytok; a másik így: immár élünk, mert erősen álltok az Úrban; a harmadik így fordítja: most már életünk van, már amennyiben ti megálltok az Urban. Károli Gáspár, a Vizsolyi biblia fordítója így adja vissza: „Mi most *úgy* élünk, ha ti erősen álltok az Úrban.” Majd a margóra odaszedetett egy megjegyzést ehhez a szóhoz, hogy „úgy” – és ennek értelmét fejtegeti. Nézzük meg ma mi is, mit jelent ez.

Pál apostol a második missziói útja során írta ezt a levelet, Korintusból, ahova ő maga félelmek és reszketések között érkezett. Különleges tapasztalatok nyomán érzett így. Ha visszafelé megyünk az időben, azt látjuk, hogy Korinthusba Athénból érkezett, ahol elmondta minden idők legtokéletesebb prédikációját és kinevették, megalázták (ApCsel 17). Athénba Béreából érkezett, Béreába pedig Thesszalonikából, ahova ezt a levelet írta. Thesszalonikából pedig menekülnie kellett. Ott is az evangéliumot hirdette, de borzalmas cirkusz támadt belőle – flashmob, amiből aztán tüntetés lett majd feljelentés, ezért éjszaka kimenekítették a thesszaloniki keresztyének. Szinte ugyanaz ismétlődött meg, ami annak idején Damaszkuszban történt, amikor életét mentve kellett menekülnie. Ott maradt magára a kicsiny thesszaloniki közösség. Pál mintegy másfél esztendő telt Korinthusban, és ahogy ennek a szakasznak az elején írja, már nem tudta magát türtőztetni, visszaküldte Timóteust, a szolgatársát Thesszalonikába, hogy megtudja, megvan-e még a közösség? Megálltak-e a hitben, hűségesek maradtak-e Jézus Krisztushoz? Hiszen, mint mondja: »tudjátok, megmondottam nektek, szorongatások és nyomorúságok lesznek.« Majd, amikor Timóteus örömhírral tért vissza, jelentve, hogy megvannak a thesszaloniki keresztyének, élnek és hűségesek és erősen állnak a hitben, az apostol szinte fellélegzett, és azt mondja: akkor most már én is élek! A revideált fordítás gyönyörű szépen így adja vissza (egyetlenegy fordításban sem találtam): megelevenedünk. Mintha azt mondaná, hogy súlyos betegségben szenvedtünk, de meghallottuk a jó hírt és kikeltünk a betegágyból; vagy mintha azt mondaná, hogy szinte már halottak voltunk, de most megelevenedtünk; vagy: a gondok, a nyomorúságok úgy megfogtak bennünket, hogy bénán és tehetetlenül sodródtunk ide és oda, és mindenféle körülmény játékszerai voltunk, de most végre élünk! Újra élünk, mert jó hír jött! Megelevenedünk, ha ti erősek vagytok az Úrban; egészen pontos fordításban: ha erősen megálltok az Úrban.

Erősen megállni... ezt némely fordítás egyszerűen csak így adja vissza: állni. Csakhogy ez egy igen különleges szó, a hűségnek, az eltökéltségnek a szava.

Én is sokszor egyszerűen vettem ezt a szót. Megállni – állni. Imádság alatt is felállunk, a szent cselekményekre fölállunk, talán ilyen egyszerű jelentése van. Ám az eredeti szó képzett ige, az állni szó múlt idejű participiumát igésíti (ilyet csak a görögök tudnak). Ha héberre kellene visszafordítani, így lehetne visszaadni: megállván álltok. A héber nyelv jellegzetessége, hogy amit nyomtatékkal mond azt kettőzi: szeretve szeret, énekek éneke, királyok királya, uraknak ura, – megállva megálltok... Mit jelent ez? Talán a végtelből kell elindulnunk, az ellenkező pontról. Jézus azt mondja János evangéliumában: „az ördög emberölő volt kezdettől fogva, és »nem állott meg« az igazságban, mert nincsen benne igazság, a sajátjából szól, amikor hazugságot szól, mert hazug, és a hazugság atya.” (Jn 8,44) Nem áll meg az igazságban, mert semmi köze nincs hozzá. Erős szó ez, de éppen ezt jelenti. Másutt pozíciót jelöl, és éppenséggel itt is ellenkező értelmeknél vagyunk. Azt olvassuk Márk evangéliumában, hogy amikor Jézus megkezdte nyilvános földi szolgálatát, nagy mozgalom támadt körülötte. És ahogy ez lenni szokott, amikor valami jó történik, megjelennek a trollok is, akik elterjesztették, hogy Jézus megőrült. Elmentek érte a testvérei Názáretből Kapernaumba, ahol egy házban tanított Jézus, aztán megérkeztek és kívül »megálltak«, és beküldtek hozzá, hívva Őt. (Márk ev. 3,31) Kívül álltak meg – ez egy pozíció! Nem megyünk be valahova, mert ami ott bent történik, ahhoz semmi közünk! (Akik most ott az ajtóban állnak, azok nem ezért állnak kívül, hanem azért, mert nem férnek be!) A Jézus testvérei megálltak kívül – mutatnám, így! És mi is, karba tett kézzel, még a lábunkat is egy kicsit hátra támasztva megállunk, himbálózunk is kicsit, benézünk, mi történik ott bent, de semmi közünk nincs hozzá. Gyere ki, üzenik Jézusnak, hazaviszünk! Summa: itt is ez a képzett szó áll: valaki hátrázott pozíciót vesz fel, szilárdan, eltökélten megáll, és onnét tapodtat sem megy tovább. Ebből már jobban értjük az apostol szavát, de mehetünk még közelebb is. Ez ugyanis a kitartásnak a szava is. Azt mondja Jézus (Márk evangéliumában), hogy „amikor imádkozva »megálltok«, bocsássátok meg, ha valaki ellen valami panaszotok van, hogy a ti mennyei Atyátok is megbocsássa nektek vétkeiteket.” (Márk 11,25) A Miatyánk azon szakaszát magyarázza Jézus, amikor azt mondjuk: bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek (Mt 6,12). Ez az a passzus, amely kapcsán én is sokszor úgy gondoltam, hogy Jézus csak annyit mond itt, hogy amikor imádkozva megállsz..., vagyis megállunk, hogy imádkozzunk. Végtére is, nem vagyunk buddhista boncok, akik járnak körbe a kolostorban és pörgetik imamalmot, és nem vagyunk kolostori szerzetesek sem, akik rózsafüzérrel zsolozsmázva járnak körbe a kolostori kerengőben. Mi rendes reformátusok vagyunk, megállva imádkozunk. Felállunk és megállunk imádkozni. De nem ezt jelenti itt ez a szó. Amikor megálltok imádkozni, azt jelenti, hogy hűséggel kitartotok az imádkozásban. És bizony nagyon is meg kell állnunk imádkozni! Nagy kitartással kell imádkoznunk - magunk miatt, és sokszor kell mondanunk: bocsásd meg a mi vétkeinket!! Gyarlók vagyunk, esendők és lázadók, bűnösök vagyunk, eltévedt juhok; bocsásd meg a mi vétkeinket! Téved, aki

úgy gondolja, hogy ezt egy kamaszkori imádkozással egyszer s mindenkorra elintézhető, hogy elég volt tértivevénnyel elküldeni a kérését a mennyei Atyának, és ez valahol be van írva a mennyei könyvelésbe, és a mennyei Atyának, reggelre kelvén, más dolga sincs, csak hogy Szabó Pistike ezen, harminc évvel ezelőtt elmondott kérésének azonnal, de ízibe eleget tegyen. No nem! Ebben a megállásban, ebben a szüntelen való imádkozásba sok nehézség van. Azt mondja Jézus: ha valami panaszkod van valaki ellen, bocsásd meg neki. Ha te a mennyei trónus elé állhatsz és azt kérheted, hogy Isten engedjen meg neked, vagyis engedjen a kegyelem királyi széke elé és terjessze ki rád irgalmát és bocsánatát, mégis miből gondolod, hogy másnak ott nincs helye? Miből gondolod, hogy odatülekedvén, mások elől el is állhatod az utat, s majd te döntöd el, mikor indulhat Isten elé? Engedd őt előre, legyél te az utolsó! Ne legyél Mátyás király meséje szerinti ajtónálló! Megy Mátyás királyhoz a csillagszemű juhász a jutalomért, megáll előtte az ajtónálló: csak akkor engedlek be, ha felét odaadod a jutalmadnak! Milyen mai mese ez, ugye! Aztán a másik ajtónálló is ezt kéri. Odaigéri nekik a csillagszemű. Aztán kér a királytól száz botot a talpára! Ne légy az Úr Jézus Krisztus királyi székénél efféle útonálló, hanem bocsáss meg annak, akire panaszkod van, engedd el neki vétkét, sőt, engedd előre, mert ha irgalmat akarsz, akkor gyakorold bele magadat az irgalomba: állj meg imádságban.

Ez a felelősség szava is. Amikor Pál apostol a Római levélben az ítélkezés ellen beszél, hasonlatot mond urakról és szolgákról, főnökökről és beosztottakról. Azt hallotta ugyanis, hogy a római gyülekezetben szeretik kioktatni egymást az atyafiak. Erre mondja: mindenki a tulajdon urának áll vagy esik. (Rm 14,4) Tehát vagy megáll az ura előtt, vagy bukik, ez nem a te dolgod. És itt már közeledünk az apostol szavának a lényegéhez. A Korinthusi levélben ezt mondja: Vigyázatok, álljatok meg erősen a hitben. Legyetek férfiak, legyetek erősek. (1Kor 16,3) A Galata levélben pedig: „annakokáért a szabadságban, melyért minket Krisztus megszabadított, álljatok meg és ne kötelezzétek el magatokat ismét a szolgaság igájába. (Gal 5,1) Igen, meg kell harcolni a szabadságért, pozíciót kell felvenni a szabadságban, hűségeseznek kell lenni a szabadság ajándékához. A Filippi levélben ezt mondja: álljatok meg együtt egy lélekben, egy érzéssel viaskodva az evangélium hitéért. (Fil 1.27) Itt már arról beszél, hogy úgy kell megállni, hogy egymásba kapaszkodunk, hogy senki ne dőljön ki a falanxból, mert ha egy valaki kidől, dől az egész sor.

Amikor az apostol a thesszalonikiaknak azt írja, hogy nagy öröm töltötte el, amikor Timóteus örömhírt hozott felőlük (megállnak a hitben és a krisztusi szabadságban), akkor ő maga is életre kapott. S ezzel megrendítő világosságra hozza a keresztyének egyik titkos bűnét is. Mitől vagyok én jó református? Hát attól, úgymond, hogy a katolikusok gyengék, ugye? Tényleg ettől vagy jó református? S mitől vagyok én jó keresztyén? Képzeld, püspök úr – mondja nekem egy kollega nagy lelkesen –, képzeld püspök úr, X.Y. erkölcsileg megbukott! És te ennek örülsz? Ha kidől a sorból, mindannyian gyengébbek let-

tünk, megerőtlenedtünk. Értitek hát, mit mond az apostol? Megelevenedtem, új életre támadtam, kikeltem a betegágyból, kiszálltam a koporsóból, megszűnt a bénultságom, mert arról hallottam, hogy ti nem buktatok meg; jött felőletek a jó hír, hogy nem estetek el, hősök vagytok! Ezért mondja a filippieknek is, hogy kapaszkodjatok egymásba, egy lélekkel, egy eltökéltséggel, egy bátorsággal, egy elhatározottsággal. Álljatok meg az Úrban, én szerelmeim! (Fil 4,1) A második Thesszaloniki levélben, amit később írt, ezt mondja: „Atyámiai, legyetek állhatatosak és tartsátok meg a tudományt, amerre akár beszédünk, akár levelünk által taníttattatok.” (2Thessz 2,15) De hogy igazán értsük ennek a szónak a nagy erejét, hadd térjek vissza a kiinduló ponthoz. Erős, drámai villanásban azt olvassuk a Jelenések könyvében a Napba öltözött asszonyról, az anyaszentegyházról és a sárkányról, hogy a sárkány farka után vont a ég csillagainak harmadrészét és a földre szórta azokat, majd oda állt a sárkány a szülő asszony elé, hogy amikor szül, annak fiát megegye (Jel 12,4). Ugyanez a szó: odaáll, és egy tapodtat sem mozdul és vár. Hogy amikor új életre születik valaki a drága evangélium által, amikor az anyaszentegyház életre szül, elevenen megegye. Isten azonban elmenti a napba öltözött asszonyt és az ő szülöttjét! Mintha a zsoltár ismétlődne, ha nem az Úr az, aki velünk volt, akkor elevenen nyeltek volna el a mi ellenségeink (124. Zsoltár). És éppen ez a sátáni odaállítás mutatja meg számunkra, hogy nincsen posztmodern! (Elnézést, hogy így mondom, de az embernek korról-korra felcímkezik ugyanazt a magatartást, és most a posztmodern a címke!) Mi volna ennek a lényege? A posztmodernnek az a lényege, hogy nincs lényeg, semmi sem lényeges! Minden igaz egy kicsit, meg az ellenkezője is. Nem kell választani (dönteni), válogatni lehet végtelenül. A világ egy nagy svéd-asztal, lehet róla csipegetni, sőt, vissza is lehet vinni. Láttam egyszer a Mongol étteremben itt a Márvány utcában, hogy valaki összeszedett jókora tányérnyi mindenfélét, s miután a felét sem bírta megenni, visszapöckölgette a maradékot a főasztalra. Az neki nem kell; milyen rendes ember, nem a moslékba dobta ki, visszapöckölgette. Ezt olvastam az egyik internetes lapon, hogy mi rugalmas morális határok között élünk. De nincsenek rugalmas morális határok! Dönteni kell folyton: vagy-vagy. Lám, ott áll a szülő asszony előtt az emberlő, hogy elevenen megegye az újszülöttet! Vagy? Vagy erősen megálltok Jézus Krisztusban és a hitben. Nincs más választás. Még akkor sincs, hogy ha nagyon kellene lennie. Azt mondja az apostol itt a 7. versben: Timóteus meghozta az örömhírt, és ezáltal mi megvigasztalódtunk rátok nézve »minden szorongattatásunk és szükségünk« dacára is a ti hitetek által. Még erről a két szóról szeretnék szólni, hogy jól értsük, mit jelent megállni!

Szorongattatás és szükség. Hadd fordítsam meg a rendet, és először a szükségről, aztán a szorongattatásról vagy nyomorúságról szólok. Szükség. Mondom a görög szót, a fülünkben van, ismerős szó: ananké. A szó abból a képből származik, amikor kompaktul összenyomnak valamit. Olyan sűrűsége lesz a dolognak, hogy nincs tovább. Ezzel a szóval fejezik ki a görögök a kényszert,

az elkerülhetetlen sorsot. A végzet istenasszonyának neve: Ananké. Arisztotelész is ezzel a szóval fejezi ki Metafizikájában végzetet. S így azt is jelenti, hogy nincs alternatíva, nincs választási lehetőség. Csak szoros meghatározottság van: ananké – ami elkerülhetetlenül bekövetkezik. Azonban a keresztyén evangélium felszabadító nagy üzenete ennek ellenkezője: álljatok meg azért a szabadságban! – mondja Pál –, és ne kötözzétek meg magatokat újra a szolgaság igájával! Ne kötözzétek meg magatokat az alternatíva-nélküliséggel! Ez a keresztyénség mindenkori felszabadító üzenete, mert Isten Jézus Krisztusban föltörte a végzetet, letörte a halál erőit. Mi is gyakran hivatkozunk a génekre, a társadalmi körülményekre, és, persze, a szükségszerűségekre. Az idős emlékeznek még a Foxi-Maxira (marxista kényszerképzésre), hallhatták ott eleget a szükségszerűséget, a nagy Marx Károly megírta. A világ meghatározott módon megy előre! Krisztus föltörte a végzetet, a földi életünk a nagy isteni szabadságnak az előszobája lett. Most azt mondja az apostol, hogy minden szükségszerűség közepette megvigasztalt az, hogy ti erősen megálltok a hitben. Mi ez a szükség? Jézus azt mondja Lukács evangéliumában, hogy a végidőkben nagy szükség lesz a földön: kényszerintézkedések lesznek, hadi gazdaság lesz, menekülés lesz, kenyérből lesz, háború lesz, katasztrófa lesz. (Lk 21,23) Ez az apokalipszis. De nem ez a vég! S van ennek szükségszerűségnek egy ironikusabb, bensőségebb oldala is. Erről is beszél Jézus Lukács evangéliumában, a nagy vacsora példázatában. Elmennek a szolgák a hivatalosokhoz és hívják őket: gyertek minden kész van, lehet jönni a király lakodalmába. Erre az egyik azt mondja: Ments ki kérlek, nem tudok elmenni, földet vettem, ki kell mennem megnézni (Lk 14,18). Itt is az ananké szó áll, vagyis nincs választásom, megvettem a földet, ki kell menjek megnézni. Vagyonhoz jutottam, most azzal kell bibelődni, ez szükségszerűség, kényszer. Nem tudok az Isten országába elmenni, nem tudom az Úr Jézus Krisztust követni, mert kényszerhelyzet van. S kezdem a picivel: házi feladatot kell írnom, el kell mennem a bankba, le kell kötnöm a pénzt, meg kell nézmem az új ház tetején a cserepet, valaki rám hagyott egy hektár akácot, el kell mennem megnézni! Mindig van akad az életünkben kényszerhelyzet, szükségszerűség, amelytől nem vagyunk szabadok, azért azt üzenjük a mennyei Atyának, ments ki, kérlek! Miből mentsen ki? Mi alól mentsen fel? Az új életből, Isten országából, boldogságból? Lám, itt van ez a fránya szükségszerűség, a két hektár libalegelő, vagy a harminc ezüst, mert Júdásnak is szüksége volt arra a pénzre. Földet akart venni. Meg is vette. Harminc ezüstön – az egyetlen igaz vérdíján!

A másik szó ugyanezt a képet fejezi ki, csak másféle értelemben. A thlipszisz szó is valamiféle nyomást jelent, de nem a kompakt összenyomást, hanem inkább a szorosságot vagy a szorongatást. Jelenti az üldöztetést, de a vajúdo kint is (Jn 16,21) azt, aminek bizonytalan a kimenetele. Apokaliptikus szó ez, a Jelenések könyvében gyakran olvassuk. Mikor Pál apostol a Római levélben azt mondja, hogy Isten szeretetétől nem szakíthat el semmi, se jelenvaló, se következő, sem nyomorúság – ezt a szót használja (Rm 8,35). Ennek a szó-

nak, bár ugyanarra a valóságra utal, mint a másik, az a jelentéstöbblete, hogy itt van alternatíva; csak attól kell félnünk, hogy elveszítjük. És nem is tudja az ember eldönteni, hogy mi a rosszabb: az, hogy nincs alternatíva, csak végzet van, bele vagyunk veszve valamibe; vagy az, hogy tudom vagy sejttem, hogy van alternatíva, és rettegek, hogy elveszítem? A keresztyének üldözésnek is ez a célja: engedd ki a kezedből az evangéliumot, dobd el ezt az alternatívát, gyere le a Krisztus újáról! Igen, keskeny (szorosra szabott) út a Krisztusé. Máté evangéliumában mondja így Jézus: szoros, keskeny az az út, amely az életre visz (Mt 7,14). Lám, azon az úton nincsenek rugalmas morális határok! Bizony, ilyen a keresztyénség, keskeny út az, és végig kell rajta menni, és nem lehet rajta így is meg úgy is élni, vagy így sem és úgy sem élni. Kevesen vannak, akik megtalálják, – mondja Jézus. Pál nagy öröme most az, hogy a thesszalónikiak megtalálták, és a szorongatás, a kényszerítés, az alternatíva-nélküliség bunkójának lengetése ellenére, és annyi ütés ellenére megmaradtak hűséggel, szilárd erővel, lábukat megvetve a hitben. Olyannyira erős ez a szó, hogy tulajdonképpen azt is mondhatnánk, hogy ebben áll az egész keresztyénség! Pál apostol Krisztus nyomorúságáról (szorongattatásáról) szólva, azt mondja a Kolossé levélben, hogy „a magam részéről betöltöm, ami híja van a Krisztus szenvedéseinek az én testemben az Ő testéért, ami az egyház.” (Kol 1,24). Némely tudós Biblia-magyarázó ezt felrója Pálnak: micsoda arrogancia ez! hogy én az ici-pici kis szenvedésecskémmel – jaj, ráütöttem a kalapáccsal az ujjamra! – és máris kipótolom a Krisztus szenvedését!?! Gimnazista koromban egy afféle hívő bácsival dolgoztam, ács volt a lelkem, és afféle drága jó szabadkeresztyén, talán adventista, akik kitették maguk közül. Szögeltük a cserépléceket fönn a tetőn és egyszer csak hallok egy puffanás-szerűséget, majd egy kiáltást: dicsőség az Úrnak! János bácsi, mi történt? Kopácsolunk tovább, megint: puff, aztán: dicsőség az Úrnak! Elfelejtettem mondani, hogy János bácsi szerette a tütüt, és mikor harmadjára is félrecsúszott a kezében az ács-szekerce, és az ujjára csapott, értettem, hogy mámoros már az alkoholtól. De nem azt mondta, amit ilyenkor „rendes” magyar ember mond, hanem ő az Urat magasztalta. Na mondom is neki: János bácsi, ilyenkor egy rendes ember odarittyent egyet a Magasságosnak! Mire azt felelte: Pistikém, tanuld meg, ennél nagyobb kegyelem nincs, mert én feljöttem ide a tetőre kettő liter kiskőrösi kadarkával a fejemben, de az Úr csak megkönyörült rajtam, mert le is csaphattam volna az egész ujjamat! De nem hinném, hogy János bácsi ezen szenvedéséről úgy gondolta volna, hogy ezzel a Krisztus szenvedéseinek híját pótolja ki. Nyilván, Pál sem úgy gondolta, tehát nem elbizakodottság ez a részéről! Mi több, a Jelenések könyvében János apostol így mutatkozik be: János, aki részes társatok a Krisztus szenvedéseiben. (Jel 1,9)

A keresztyének részes társak, és együtt indulnak a keskeny (szorosra szabott és szorongató) úton, azon a nyomorúságos úton, ahol nincs díszkilágítás és nem tapsolnak meg, nem városfutó maratoni bajnokság az, hogy húszezer

ember álljon két oldalt tapsolva, s az egyik adja az itókát, a másik egy kis pihét fúj, a harmadik meg szinte betol a célba, és megtapsolnak, hogy végre Szabó István is megérkezett 46 óra 13 másodperc alatt, igaz, már mindenki hazament már, de ő is teljesítette! Nem. A keskeny úton csak azok tudják egymást segíteni, akik rajta vannak az úton. Nincs több opció: vagy széles út, vagy keskeny út. És ezért mondja az apostol: kedves Thesszalonika-beliek, megelevenedtem a hitetek és a hűségetek által. Értitek hát kedves testvérek, miért mondja oly sokszor az apostol, hogy: imádkozunk értetek, és ti is imádkozzatok miérettünk, hogy minden nyomorúságban megállhassunk!? Mert – hadd mondjam így – az egyik keresztyén sikere a másik keresztyénnek is a sikere, az egyik keresztyén helytállása, a másik keresztyén helytállása is, az egyik keresztyén ereje, az a másik számára is életerő. Még egyszer mondom, tartóztasd meg magad, és ne drukkolj a másik bukásáért. Azzal nem jutsz előrébb, hanem hátrébb, azzal nem leszel sikeresebb, hanem vesztes leszel te is, azzal nem leszel több, csak kevesebb. Az apostol tehát így mondja: megvigasztalódtunk rátok nézve, atyámfiai, minden szorongatásunk és szükségünk közepette is a ti hitetek által; immár megelevenedtünk, mert ti erősek vagytok az Úrban. De jó lenne minden nap ilyen levelet kapni: immár élek, mert te erősen állsz az Úrban! Ámen

Imádkozunk a 124. zsolttárral: Ha nem az Úr az, aki velünk volt, így szóljon Izrael; ha nem az az Úr, aki velünk volt, mikor reánk támadtak az emberek, akkor elevenen nyeltek volna el minket, amint felgerjedt haragjuk ellenünk. Akkor elborítottak volna bennünket a vizek, patak futott volna át felettünk, akkor átfutottak volna rajtunk a fejbőszült vizek. Áldott az Úr, aki nem adott oda minket fogaik prédájául! Lelkünk megszabadult, mint a madár a mada-rásznak tőréből. A tör elszakadt, mi pedig megszabadultunk. A mi segítségünk az Úr nevében van, aki teremtette az eget és a földet. Ámen